

שתי סעודות

ר' יוחנן בן ברוקה אומר:

מכר בפונדיון

מד' סאין בסלע

סלע = 4 דינר
 דינר = 6 מעה
 מעה = 2 פונדיון
סלע = 48 פונדיון

סאה = 6 קב
 קב = 24 ביצים
4 סאה = 24 קב

24 קב = 48 פונדיון
1 קב = 2 פונדיון = 4 סעודות
 1/2 קב = 1 פונדיון = 2 סעודות

ככר בפונדיון

1 פונדיון = 1/2 קב = שתי סעודות

א"ר חסדא צא מהן מחצה לחנוני

1 קב = 8 סעודות

לחנוני 4 סעודות
 לבעל הבית 4 סעודות

א"ר חסדא צא מהן שליש לחנוני

1 קב = 6 סעודות

לחנוני 2 סעודות
 לבעל הבית 4 סעודות

שתי סעודות

תנא וקרובין דבריהן להיות שוין

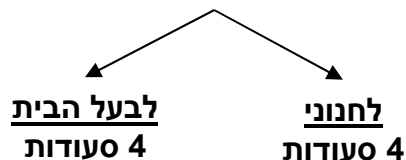
ר' יוחנן בן ברוקה אומר:

מכר בפונדיון

מד' סאין בסלע

א"ר חסדא צא מהן מחצה לחנוני

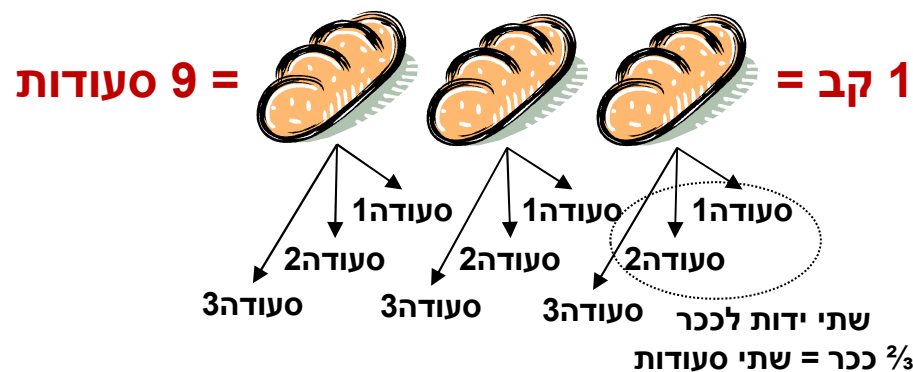
1 קב = 8 סעודות

ר' שמעון אומר:

שתי ידות לכר

משלש לקב

קב = 24 ביצים

ר' יוחנן בן ברוקה אומר:

שתי סעודות = $\frac{1}{2}$ קב = 6 ביצים

חצי = $\frac{1}{4}$ קב = 3 ביצים

חצי חצייה = $\frac{1}{8}$ קב = $1\frac{1}{2}$ ביצים

חצי חצי חצייה = $\frac{1}{16}$ קב = $\frac{3}{4}$ ביצה

- שתי סעודות -

- לבית המנוגע -

- חצי פרס לפסול הגוייה -

- לטמא טומאת אוכלין -

ר' שמעון אומר:

ככר* = $\frac{1}{3}$ קב = 8 ביצים

חצי = $\frac{1}{6}$ קב = 4 ביצים

חצי חצייה = $\frac{1}{12}$ קב = 2 ביצים

חצי חצי חצייה = $\frac{1}{24}$ קב = 1 ביצה

ושיער רבי מאתן ושבע עשרה ביצין

סאה = 6 קב
 קב = 24 ביצים
 סאה = 144 ביצים

100 ביצים = $\frac{1}{5}$ X 20 ביצים
 40 ביצים = $\frac{1}{5}$ X 8 ביצים
 4 ביצים = $\frac{1}{5}$ X $\frac{4}{5}$ ביצה

173 ביצים = $28\frac{4}{5}$ ביצים + 144 ביצים

ובהא חומשא לא דק

100 ביצים = $\frac{1}{5}$ X 20 ביצים
 70 ביצים = $\frac{1}{5}$ X 14 ביצים
 3 ביצים = $\frac{1}{5}$ X $\frac{3}{5}$ ביצה

173 ביצים + $34\frac{3}{5}$ ביצים = ~207 ביצים

ובתוספת של ג' הביצים חומשין לא דק
 שהרי מחשבון הראשון חסר חומש צא
 מג' אלה חומש לא נשאר אפילו חצי ביצה

ושיער רבי מאתן ושבע עשרה ביצין

אייתי חלתא שדי עלייהו

ר"ח ותוס'

$216 = 9 \text{ ביצים} = \frac{24}{23} \times 207$
 דשיעור חלה א' מכ"ד וצריך ביצה לכ"ג ביצים
 ותשעה פעמים כ"ג הם ר"ז
חלתא כמה הויין תשעה
מאתן ושיתסר הויין

סאה ציפורי
 207 ביצים

רש"י

$215 \sim 8 \frac{15}{24} \text{ ביצים} = \frac{1}{24} \times 207$
 ולא דק בחלתן של ט"ו ביצים הנותרין ועולה ליותר מחצי ביצה
חלתא כמה הויין תמני
אכתי בציר להו

אייתי ועודות דרבי שדי עלייהו

$$217.35 = 1.05 \times 207$$

אי הכי הוי ליה טפי כיון דלא הוי
 כביצה לא חשיב ליה

$$10 \text{ ביצים} = \frac{1}{20} \times 200$$

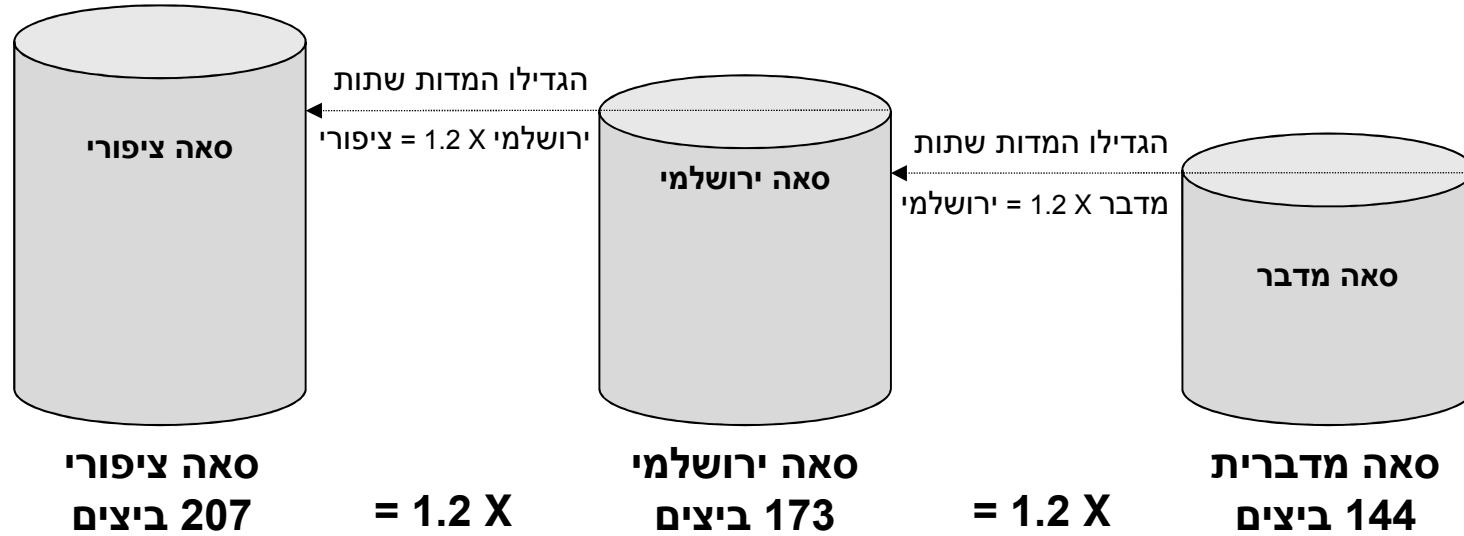
$$\frac{7}{20} \text{ ביצה} = \frac{1}{20} \times \underline{7}$$

$$\sim 217 \text{ ביצים} = 10 \frac{7}{20} + 207$$

כיון דלא הוי ביצה לא חשיב ליה

נמצאת של ציפורית יתירה על מדברית שלישי

סאה ציפורי = סאה מדברית + 63 ביצים
 207 ביצים – 144 ביצים = 63 ביצים

207 ביצים $\times \frac{1}{3} = 69$ ביצים 173 ביצים $\times \frac{1}{3} = 57\frac{2}{3}$ ביצים 144 ביצים $\times \frac{1}{3} = 48$ ביצים
 הוא שבעין נכי חדא הוא חמשין ותמניא נכי תילתא הוא ארבעין ותמניא

א"ר ירמיה

נמצאת סאה של ציפורי יתירה על מדברית קרוב לשליש שלה
 207 ביצים – 144 ביצים = 63 ביצים $\approx \frac{1}{3}$ \times 207 ביצים = 69 ביצים

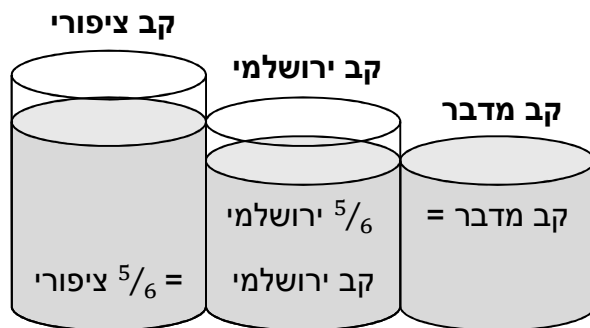
ושליש שלה קרוב למחצה דמדברית

144 ביצים $\times \frac{1}{2} = 72$ ביצים $\approx \frac{1}{3}$ \times 207 ביצים = 69 ביצים

אמר רבינא

נמצאת שלישי של ציפורי בועדיות של רבי יתירה על מחצה של מדברית שלישי ביצה
 144 ביצים $\times \frac{1}{2} = 72$ ביצים $\approx \frac{1}{3}$ \times 217 ביצים = 72 $\frac{1}{3}$ ביצים

חלה

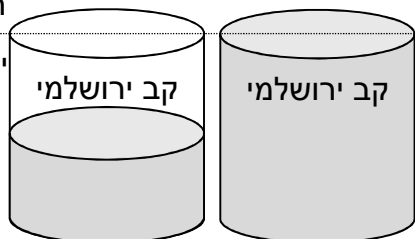
איפה = 18 קב
קב = 4 לוג
לוג = 6 ביצה

עיסת מדבר = $\frac{1}{10}$ × איפה

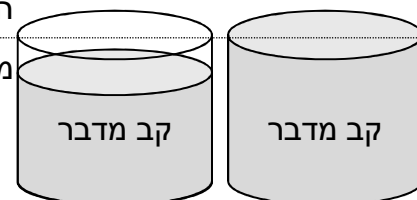
שהן ה' לוג ציפורי

שהן ו' לוג ירושלמית

ז' רבעים הלוג קמח ועוד

הגדילו המדות שתות ירושלמי × 1.2 = ציפורי

הגדילו המדות שתות מדבר × 1.2 = ירושלמי

$\frac{5}{4}$ קב = $\frac{15}{12}$ קב

$\frac{5}{6} \times$

$\frac{3}{2}$ קב = $\frac{15}{10}$ קב

$\frac{5}{6} \times$

$\frac{18}{10}$ קב = $\frac{1}{10}$ × איפה

1.25 קב ציפורי

=

1.5 קב ירושלמי

=

1.8 קב מדבר

ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה פתרומת ג'ון כן תרימו אותה : (במדבר טו, כ)

ראשית עריסתכם כשתלושו כדי עיסתכם שאתם רגילין ללוש במדבר וכמה היא?

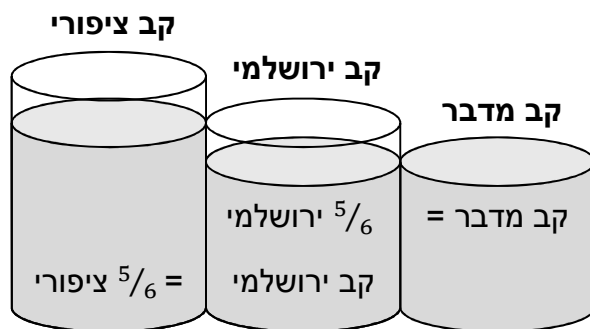
זה הדבר אשר צנה יקנך לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו : (שמות טז, טז)

והעמר עשרית האיפה הוא : (שמות טז, לו)

חלה

חישוב של רש"י

וחכמים אומרים:
לא כדברי זה ולא כדברי זה,
אלא, קב ומחצה חייב בחלה.
משהגדילו המדות אמרו:
חמשת רבעים קמח חייבין בחלה

והוסיפו
שתות בירושלים

איפה = 18 קב
קב = 4 לוג
לוג = 6 ביצה

והוא עומר לגלגולת עשירית האיפה שחייב בחלה, כדכתיב עריסותיכם - כדי עיסת מדבר

$$\text{חלה במדבר} = \frac{1}{10} \times \text{איפה} = 1.8 \text{ קב} = 7.2 \text{ לוג} = 7 \text{ לוג} + \frac{6}{5} \text{ ביצה}$$

במדבר שהן שבעה לוגין וביצה וחומש ביצה למדה מדברית

$$7.2 \text{ לוג} = 7 \text{ לוג} + 1 \text{ ביצה} + \frac{1}{5} \text{ ביצה}$$

ולוג הנשאר וביצה וחומש ביצה עולין ללוג ירושלמי, שהלוג מדברי ששה ביצים נכנסין בחמשה ביצים גדולים, נמצא הלוג חסר ביצה גדולה, תן ביצה וחומש ביצה תחת ביצה גדולה, שהחומש הוא שתות מלבר [נוסף] על הביצה - נמצאו ששה ביצים גדולים שהן לוג גדול, הרי הן ששה לוגים ירושלמים דהן קב ומחצה

$$6 \text{ לוג} + 1 \text{ לוג} = 6 \text{ ביצה} + \frac{6}{5} \text{ ביצה}$$

$$\times \frac{5}{6} \quad \times \frac{5}{6} \quad \times \frac{5}{6}$$

נמצא: שש מדבריות נכנסות בחמש ירושלמיות

$$\frac{5 \text{ לוג} + 5 \text{ לוג}}{+ 5 \text{ לוג}}$$

קב ומחצה - ירושלמים **1.5 קב ירושלמי = 6 לוג ÷ 4 = 1.5 קב ירושלמי**

$$\times \frac{5}{6}$$

$$\frac{5}{4} \text{ קב ציפורי} = 4 \div 5 \text{ לוג}$$

משהגדילו המדות - היא מדת צפורי, שעודפת שתות על ירושלמית - נמצאו הששה לוגין חמשה. חמשה רבעים - לוגין, שהן רביעית הקב.

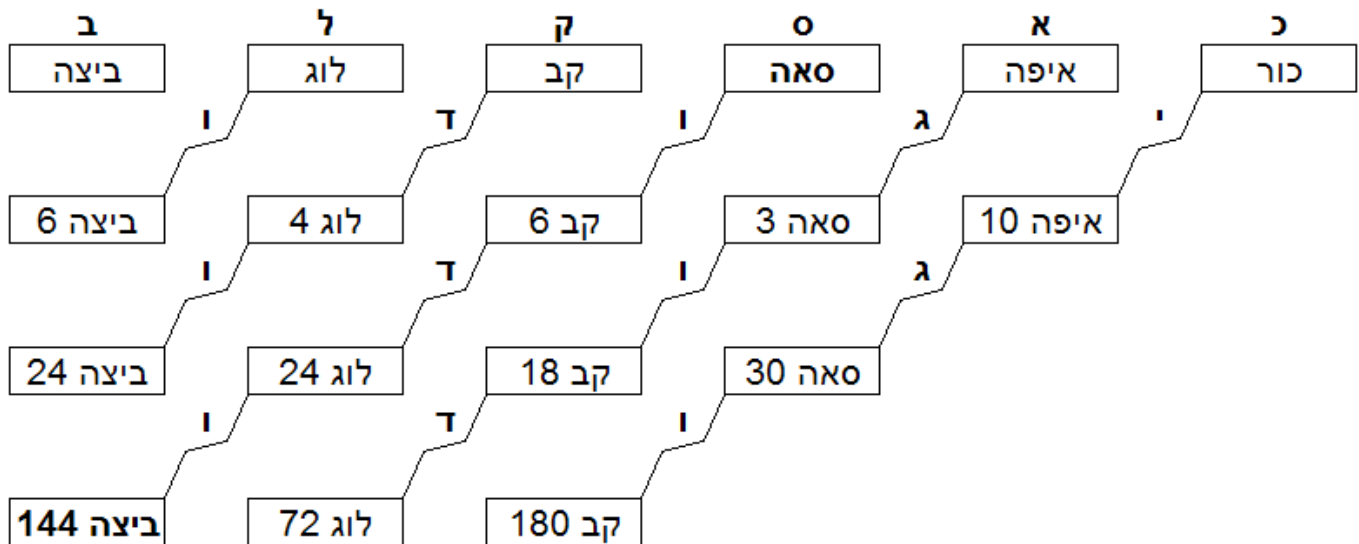
יחזקאל פרק מה

- (ט) כה אמר אֲדֹנָי יְקֹוֹק רַב לָכֶם נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל חָמֵס נִשְׁדַּח הִסִּירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשׂוּ הִרִימוּ גְרִשְׁתֵּיכֶם מֵעַל עַמִּי נָאִם אֲדֹנָי יְקֹוֹק :
- (י) מֵאֲזֵנֵי צֶדֶק וְאֵיפֹת צֶדֶק וּבֵת צֶדֶק יְהִי לָכֶם :
- (יא) **הַאִיפָה וְהַבַּת תִּכּוּן אֶחָד יִהְיֶה לְשֵׂאת מַעֲשֵׂר הַחֹמֶר הַבַּת וְעֵשֶׂרֶת הַחֹמֶר הַאִיפָה אֶל הַחֹמֶר יִהְיֶה מִתְּפִנְתּוֹ :**
 איפה = בת בת = 10% של החמר איפה = 10% של החמר
- (יב) וְהִשְׁקַל עֹשְׂרִים גֶּרֶה עֹשְׂרִים שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֹשְׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וְחֲמִשָּׁה שְׁקָל הַמִּנְהָ יִהְיֶה לָכֶם :
- (יג) זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּרְיֹמוּ שְׂשִׂית הַאִיפָה מִחֹמֶר הַחֲטִיטִים וְשְׂשִׂיתֶם הַאִיפָה מִחֹמֶר הַשְּׁעָרִים :
- (יד) וְחֵק הַשְּׂמֹן הַבַּת הַשְּׂמֹן מַעֲשֵׂר הַבַּת מִן הַכֹּר עֲשָׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר כִּי עֲשָׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר :
 בת = 10% של כור 10 בת = חמר
- (טו) וְשֵׂה אַחַת מִן הַצֹּאן מִן הַמֵּאֵתִים מִמִּשְׁקָה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וְלַעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נָאִם אֲדֹנָי יְקֹוֹק :
- (טז) כָּל הָעֵם הָאֶרֶץ יִהְיוּ אֶל הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לְנִשְׂאֵי בְּיִשְׂרָאֵל :
- (יז) וְעַל הַנְּשִׂיאֵי יִהְיֶה הָעֹלֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ בַּחֲגִים וּבַחֲדָשִׁים וּבְשַׁבְּתוֹת בְּכָל מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא יַעֲשֶׂה אֶת הַחֲטָאת וְאֶת הַמִּנְחָה וְאֶת הָעֹלָה וְאֶת הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית יִשְׂרָאֵל : ○

האיפה שלש סאין – מנא הני מילי?

מה שנימצא בפסוקים	מה שידוע לנו	היוצא מזה
איפה = בת בת = 10% של חמר איפה = 10% של חמר בת = 10% של הכור 10 בת = חמר בת = 10% של חמר חמר = כור	וכור פשיטא להו לבני בבל דהוי שלשים סאין כור = 30 סאה	איפה = בת = 3 סאה בת = 10% של חמר = 3 סאה איפה = 10% של חמר = 3 סאה בת = 10% של הכור = 3 סאה 10 בת = חמר = 30 סאה בת = 10% של חמר = 3 סאה חמר = כור = 30 סאה

מדות הגמרא

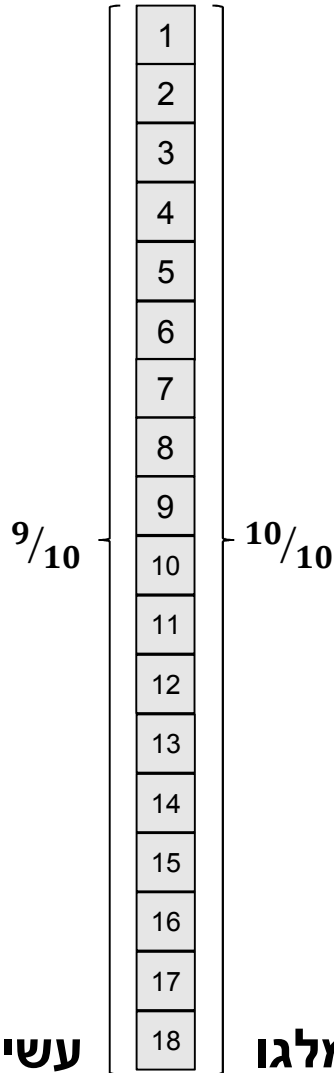

כור	איפה	סאה	קב	לוג	ביצה
1	10	30	180		
1/10	1	3	18	72	
1/30	1/3	1	6	24	144
1/180	1/18	1/6	1	4	24
	1/72	1/24	1/4	1	6
		1/144	1/24	1/6	1

שתות מלבר

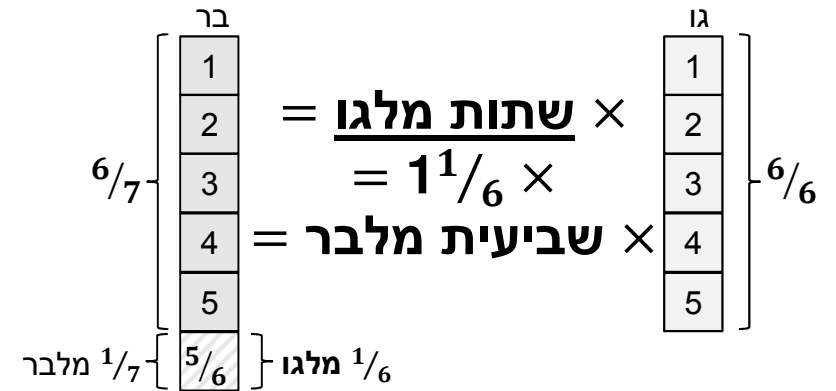
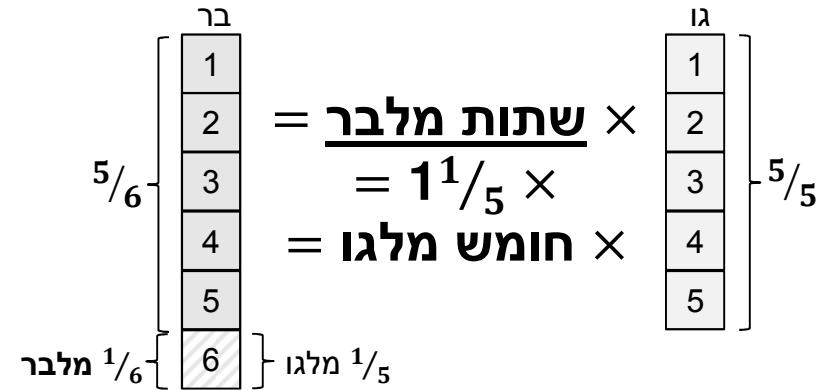
$$1/x \text{ מלבר} = 1/(x-1) \text{ מלגו}$$

איפה = 18 קב

עשירית מלבר

עשירית מלגו

והעמר עשירית האיפה הוא